

Attilâ İlhan

Attilâ İlhan ile İlkiz Kucur Söyleşisi, 1980

Üst Kategori: Şiir (/index.php/siir)

ODTÜ Sosyoloji Bölümünde okuyan İlkiz Kucur, Attilâ İlhan ile, bir dersinin ödevi olarak söyleşi yapar. İlkiz Kucur 'un daktilosu yoktur. Söyleşi sorularını el yazısı ile ustası Attilâ İlhan'a iletir, usta ustalığını gösterir; yanıtlarını kendi

daktilosunda yazar ve İlkiz Kucur'a verir.

İlkiz Kucur, yıllar sonra söyleşiyi belgeliğinde bulur ve Cumhuriyet Kitap ekinde yayımlar.

Aşağıda İlkiz Kucur'un el yazısından çıkan sorular, Attilâ İlhan 'ın daktilosu ile temize çektiği sorular, yanıtları ve Cumhuriyet Kitap ekinde yayımlanmış tıpkı kopyası.

1. Özyaşamını ve şiirle ilk tanışmasını anlatırmısın?
2. Şiir kitaplarını belirli bir dönemin ürünü olarak görebilmeyiz? (Şiir işiği, tekniği, dokusu olarak) Bu görüşe katılıyorsan, bu dönemleri ve tipik özelliklerini açabilir misin?
3. Şiirlerinin konuları, şiirinin biçimini etkiliyor mu? Bu etkileşim ne türde oluyor?
4. Ojan yaşamını boyunca etkilendiğini ojanlar oldu mu? Bu etkileşimi nasıl özetledin?
5. Devrimci romantizm konusundaki görüşlerini?
6. Sijce sanat taraflıdır? Yoksa taraflı olması sanatın yüceliğine ters düşer mi?
7. Günümüz koşullarında - genelde Dünya, özelde de Türkiye - sanatın ve sanatçının işlevi nedir? Bu soruyu ayrıca şiirin ve ojanın işlevine indirirsek sijce ne yapılmalı?
8. Sijce sanat ve toplumbilim arasında bir ilişki kurabilir miyiz?
9. Toplumcu şiir adına slogan şiir anlayışı, bugünkü şiirimizi nasıl etkilemiştir?
10. Türk şiirinin bugünkü gelişimini nasıl açıklarsın?
11. 20. yüzyıl başından bugüne tarih sahnesinde pek çok "şimşek" görüldü. Bunlar başlangıçta büyük gürültüler koparıırken bir de bakıyorsun - tam da kendilerine sağlam bir köşe tutmak sevdasında oldukları - kısa sürede

estiyor ve yerini kendinden sonra gelen daha yeni, daha

modern, ve iste sanatın bu engersiz doruğuna, terkederah
sahneden çekiliyor. Bunu sanatın tüm kollarında görüyoruz
Sizce bu çeşitliliğin nedeni nedir?

12. DUVAR'da, kitabı, "başlangıçta daima sairler vardı,"
diye görüyorsunuz. Ve şöyle sürdürüyorsunuz: "Bir sairler
kuşağı nice ejyet, yokluk ve çarpıntıyı göze alarak, devide-
rasi mücadelesinde sonraki siyasi kütle mücadelesine
öncelik etmeğe uğraşmışlardır."

Bu görüşle sanatçıları nasıl bir şey beklemiyorsunuz?
Bir sınıfın görevini sanatçılara yüklemek haksızlık olmu-
yor mu?

13. Divan edebiyatının ve türk müziğinin etkilerini, şiirleri-
niyle kolayca görebiliyoruz. Bildiğimiz kadarıyla geçmiş
sanatın mirasından yararlandığımızda Paris'in büyük
etkisi söz konusu. Bu konudaki görüşlerinizi?

14. Yağmur Karagözü, yaşamının belli bir döneminden
sonra İvanov'dan kapma'ineki toplumsallığına, birak-
tığını yayıyorsunuz. Bu görüşü biraz daha acabi-
lirmissiniz?

15. Tutuklunun günlüğü'ndeki şiirlerin bir bölümü, divan şiiri
geleniğini gösteriyor. Kitabın birinci bölümü ise telex,, sim-
diye deki şiirinde görülmeyen bir biçim. Neden böyle
bir yöntem izlediğiniizi acabilirmisiniz?

16- Zaman zaman romanlarındaki kahramanlar şiirlerinde karşınıza çıkıyorlar. Örneğin; Yasak Sevişmek'te Çalar Saat. Bu ilişkiyi nasıl kuruyorsunuz?

17- Talat Sait Halman, Milliyet Sanat Dergisi'ndeki bir yazısında, "okuru fazla düşünmek sabri birtakım ödünlere, basitleştirmelere, moda merakına sürükleyebilir. Gerçek şiirin görevi, kendi iç dünyasındaki dürtü heyecanlarını dilin en sağlam boyutlarıyla yaratmaktır, diğer şiire gerçekten gözle karşı karşıya olmak için kendi iç dünyasını yaymak mı?"

18- Eklemek istediğini başka düşüncelerini var mı?

Yardımcı için teşekkürler.

Attilâ İlhan, ilk soruya yanıtı, daha önce bir dergiye verdiği yanıtı verir.

H.A. — Çok yönlü bir sanatçısınız. Roman, senorya, fıkra yazarlığı, denemecilik, eleştiri de el attığınız yazın alanları. Ama en çok ozan olarak tanınmaktasınız. Bu nedenle söyleşimizi şiir üzerine yapmak istiyorum. Belki alışılmış bir soru. Sormadan edemeyeceğim. Şiire nasıl başladınız?

A.İ. — İlk şiirimi ilkokulun üçüncü sınıfında yazdığımı, birkaç kere belirtmiştim. 1933 filân olmalı. Şiirin adı 'İlkbahar'dı, sadece 'çiçekler' ve 'kelebekler' kafiyelerini hatırlıyorum. Bir yıl sonra, tarihte okuduğumuz için olacak, Attila diye bir şiir daha yazmıştım, o zaman İzmir'de Karşıyaka'da oturuyoruz, yalıdaki evde, babama okudum, beğenmedi. İyi ama, bu anlattıklarım şiire başlamak sayılabilir mi?

Diğer yanıtlar Attilâ İlhan Ustanın daktilosundan;

2. üç dönemde ele alınabilir: a/ 'duvar' dönemi, b/ 'sisler bulvarı' 'yağmur kaçağı' 'ben sana mecburum' ve 'belâ çiçeği' dönemi, c/ve sonrakiler. birinci dönemde, halk şiiri havası egemendir, ikinci dönemde şehir şiiri ağırlığını koyar, üçüncü dönemde klasik türk şiirinden yeni sentez denemeleri geliştirilir.
3. elbette. içeriğin biçimi belirlediği bilinen birşey. bunu daha dar çerçevede ele alırsak, konunun da biçimi belirleyeceği meydana çıkar. 'teleks' gibi bir şiirin konusu, 'teleks' türünden bir biçim oluşturmıştır. bu şiiri nasıl 'incesaz' şiirleri gibi yazamaz idiysem, bunun tersi de doğrudur.
4. çiraklık yıllarımda, halk şiirinden dadaloğlu, dertli, bayburtlu zihni beni özellikle etkilerdi, önemli bir nazım hikmet dönemi geçirdim, klasik türk şiirinden iki ozanın şiirime güç kattığını sanırım: bâki ve nedim.
5. devrimci romantizm, stalinci dönemde, jdanov'un geliştirdiği şemacı bir sanat anlayışının iki ayağından biriydi, özellikle gorkiy'in sosyalist gerçekçi şemaya uymayan eserlerini korumak için icad edilmişti.
6. elbette taraflıdır. sanatçı gibi, sanatın da toplumsal/sınıfsal konum ve gelişmeyle önemli ilişkileri vardır. akıllı sanatçı bunun bilincine varır, durumunu özümser, eserine estetik bir çerçeve içinde yansıtır. akılsızı, ya slogana düşer, ya da biçimcilige.
7. sanatçının işlevi, doğa ~~yaşamı~~ insan ilişkilerini, ayrıca insanın kendi kendisiyle ilişkilerini, diyalektik bir yöntemle işleyerek gerçekleştirir. dünyada da, türkiye'de de durum budur.
8. kuşkusuz. sanatın toplumbilimle ilişkisi, sanatçının içinde yaşadığı toplumsal ortamı doğru değerlendirmesinde önemli ve yararlıdır. toplumbilim bilmeyen sanatçı, yanlış değerlendirmelerden yola çıkar, en çok da toplumsal/sınıfsal ilişkilerin işlenişinde yanılır. toplumbilimin yanına ekonomiyi de koymak gereklidir.
9. çok kötü. slogan şiiri de, gerçekte, bir biçim şiiridir. ozan, belirli kalıpları tekrarlamakla yetinir. estetik bir yaratıcılık içinde görünmez. bu da hem şiirde kişiliği siler, hem şiirin etkisini azaltır.
10. türk şiiri, 40 yıllarında çp diktasının yönlendirmesiyle garip üçlünün, 50 yıllarında soğuk savaş ve menderes diktasıyla ikinci yeni sirkinin eline düşmüştü. 60 yılları uzun süredir baskı altında tutulan toplumsal ve toplumcu şiirin değerlendirildiği yıllar oldu ama, genç toplumcu ozanların, özgün bileşimler yapabildiklerini söyleyebilmek son derece güç. ancak yetmiş yıllarının sonlarına doğru, bazı toplumcu ozanların durumu kavradıkları görülüyor. bu da bir ümid.
11. 'izm' çeşitliliği, özellikle batı'da görülmüştür. iki nedendendir: 1. 19 yy. dan itibaren burjuvazinin şiirde (genellikle edebiyatta) içerdiği tutuculuğa dönüşmüştür, bu edebiyata ilgiyi azaltır, oysa güçlü bir yayım sanayii gelişmiştir, bu sanayi ayakta durabilmek için 'izm'li yeniliklerden hayır umar. 2. bilimdeki gelişmelerin edebiyata (sanata) uygulanması 'izm'lerin çoğalmasına neden olmuştur: freud ve psikanaliz'in gerçeküstüçülüğü doğurması gibi.
12. ülkemizde, özellikle siyasal baskı dönemlerinde, özgürlük savaşımını yürütmek hep ozanlara düşmüştür. duvar'ın başsızında...

aslı aranırsa, 40 yıllarında, özgürlük savaşımını sürdürecektir ya da üstlenecek bilinçli bir işçi sınıfı ortada görülüyordu. işçi sınıfından geçtim, burjuvazi bile, bürokratik diktanın kanatları altında sedirmeye çalışıyor, onunla açıktan mücadelelemesine giremiyordu. ozanların savaşımı, namık kemal/tevfik fikret/nazım hikmet çizgisini sürdürmekten daha ziyade entelektüel düzeyde bir özgürlük savaşımı

vermekten ibaretti. bunu çok pahalı ödediler.

13. paris'te, fransızların ve öteki batılı ülkelerin, geçmiş sanat ve müziklerini ne kadar iyi kolladıklarını ve koruduklarını saptadım. en ilerici, en çarpıcı geçinenleri bile, geçmiş büyüklerine toz kondurmuyor, yaptığı yeni bileşimlerde onlardan yararlanmaya çalışıyor-
du. bizdeki geçmişe sövgü eyiliminin komprador kültürünün, ülkeyi alaturka ve alafranga diye ikiye ayırmasından doğduğu düşündüm. gerçek-
ten de klasik türk şiiri ve müziğiyle ilgilenmem de, mustafa kemal liderliğindeki demokratik türk devriminiyle ilgilenmem de, faransa'da iken başlamıştır.

15. yukarda açıklamaya çalışmıştım. teleks çağdaş toplumsal içeriği çağdaş bir biçimde vermeye çalışan bir şiir. divan şiirinden yarar-
landığım şiirlerde, bu şiirin daha çok sesini ve havasını işe koşu-
yorum, şiirlerin içeriği yine çağdaş sorunlardır, hatta biçimleri de çağdaş içeriğe uygun olarak klasik biçimlerden farklıdır, gazel gazele, rübaî rübaîye benzemez, mısrada aruz ritmi ve sesi var fakat aruz vezni yoktur.

14. jdanov'un görüşlerinin, ona ait olduğunu bile bilmezdik biz, sanırdık ki, toplumculukta sanatın kuralları vardır, bu kurallar böyle konmuştur, değişmez. olayı paris'e gidince asıl yerine koyabildim, jdanov'un çok unlu birkaç yazısını inceledim, rusya'daki sanatçılara uyguladığı yöntemleri öğrendim, tek kelimeyle sosyalistlik adına sanatçıların nasıl gem, dizgin ve üzenlikle yönetildiklerini gördüm, oysa toplumculukta, hele diyalektik yöntemin kendisinde bu türden dogmatizmlere yer yoktu, bu fikre vardıktan sonra, toplumsal ger-
çekçiliği kendi yorumuma göre uygulamaya başladım.

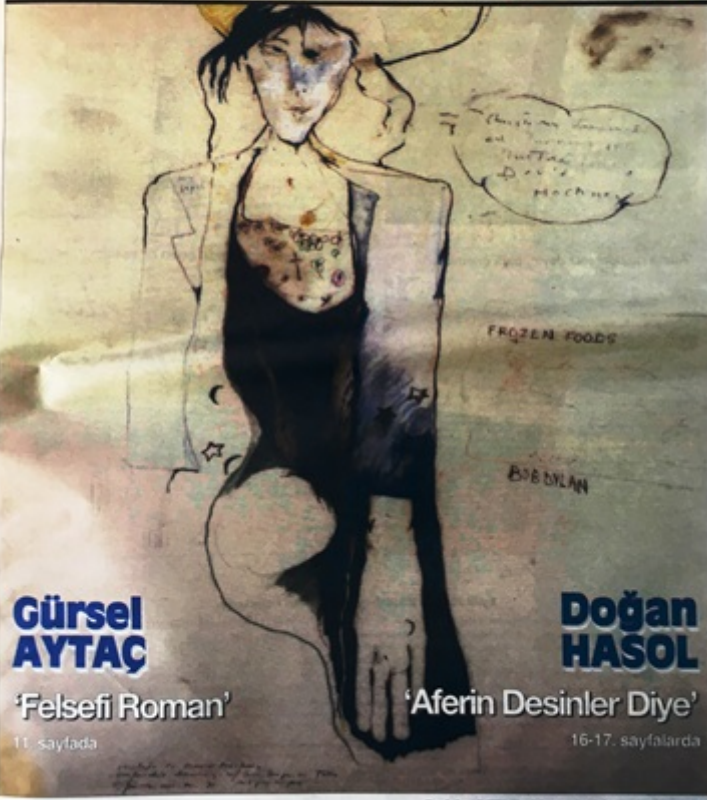
16. sanatçının dünyası bir bütündür, oradaki kişilerin bazan şiirler-
de bazan romanlarda ortaya çıkmasında yadırganacak birşey yok. birbi-
rini tamamlıyor.

17. ozanın kendisi için yazması diye bir şey olamaz, söylemek, yazmak vs işin içine girince, o iş başkalarına ulaştırılmak için yapılıyor demektir. aslında sanatçı toplumsal bir antenden başka nedir ki, ayrı ayrı doğadan toplumdaki insandan aldığı mesajları kendi kişiliğinde yuğurarak yeniden aynı yörelere dağıtır. iletişimin gerçekleşebilmesi, sanatçının çağdaşlarıyla özdeşleşebilme yeteneğine bağlıdır.

KİTAP

ATTILA İLHAN'IN AYKIRI ÜÇGENLER

Gürsel AYTAÇ

'Felsefi Roman'

11 sayfa

Doğan HASOL

'Aferin Desinler Diye'

16-17. sayfalarda

Kapak Fotoğrafı: Kemal Portret, ÇM4, Seri, Zeki Yıldız ve Resim

Atilla İlhan

11 Ekim 2005 günü kaybettığımız usta şair Atilla İlhan'la gerçekleştiren söyleşi, şairin sanat, toplum, edebiyat ve şiir üzerine düşüncelerini bir kez daha bizimle buluşturuyor. İlhan'ı anarken söyleşide, kendisinin Türkiye, dünya ve insana dair düşüncülerinin şiirine nasıl yansıdığına da tanık oluyoruz.

İlhan KUCUR

Özgeçmişinizi ve şiire tanışmanızı anlatır mısınız?

Atilla İlhan'ı anıyoruz

'Toplumbilim bilmeyen sanatçı, yanlış değerlendirmelerden yola çıkar'

rin konusu, "teleks" türünden bir biçim oluşturmıştır. Bu şiiri nasıl "İncasas" şiirleri gibi yasamaz idiysem, bunun tersi de doğrudur.

- *Ozan yaşamınız boyunca etkilendiğiniz ozanlar oklu mu? Bu etkilendiğini nasıl özetlersiniz?*

- Çiraklık yıllarımda, halk şiirinden Dadoğlu, Derdli, Bayburtlu Zihni beni özellikle etkiledi, önemli bir Nâzım Hikmet dönemi geçirdim, klasik Türk şiirinden iki ozanın şiirime güç kattığını sanırım: Baki ve Nedim.

- *Devrimci romantizm konusunda görüşleriniz?*

- Devrimci romantizm, Stalinci dönemde, Jdanov'un geliştirdiği şemai bir sanat anlayışının iki aygıtından biriydi, özellikle Gorki'nin sosyalist gerçekçi gemaya uymayan eserlerini korumak için icat edilmişti.

- *Sizce sanat tarafsız mıdır? Yoksa taraflı olması sanatın yüceliğine ters düşer mi?*

- Elbette taraflıdır. Sanatçı gibi sanatın da toplumsal-sınıfsal konum ve gelişmeye önemli ilişkileri var. Akıllı sanatçı bunun bilincine varır, durumu özümser, eserine estetik bir çerçeveye içinde yansıtır. Akıldız, ya slogana düşer ya da biçimcilik.

- *Günümüz koşullarında-genelde Dünya, öselerde Türkiye- sanatın ve sanatçının işlevi nedir? Bu soruyu ayrıca şiirin ve ozanın işlevine indirirsek sizce ne vardır.*

tutulan toplumsal ve toplumsal şiirin değerlendirildiği yıllar oldu ama genç toplumsal ozanların, özgün bileşimler yapılabildiklerini söyleyebilmek son derece güç. Ancak yetmiş yıllarının sonlarına doğru, bazı toplumsal ozanların durumu kavradıkları görülüyor. Bu da bir ümit.

- *Yirminci yüzyıl başından bu yana tarih sahnesinde pek çok "izm" görüldü. Bunlar başlangıçta büyük gürültüler kopartırken bir de bakıyoruz-tam da kendilerine sağlam bir köşe tutmak sevdayken-kısa sürede eskiyor ve yerini kendinden sonra gelen daha yeni, daha "modern" "ve işte sanatın bu en gerçek doruğuna" terk ederek sahneden çekiliyor. Bunu sanatın tüm kollarında görüyoruz. Sizce bu çeşitliliğin nedeni nedir?*

- "İzm" çeşitliliği özellikle Batı'da görülmüştür. İki nedenden: On dokuzuncu yüzyıldan itibaren burjuvazinin şiirde (genellikle edebiyatta) içeriği tutuculuğa dönmüştür. Bu edebiyata ilgiyi azaltır, oysa güçlü bir yayım sanayi de gelişmiştir. Bu sanayi ayakta tutabilmek için "izm"li yeniliklerden hayır umar. Öbürü bilimdeki gelişmelerin edebiyata (sanata) uygulanması "izm"lerin çoğalmasına neden olmuştur: Freud ve psikanalizin gerçeküstüçülüğü doğurması gibi.

- *Duvar'da, kitaba "başlangıçta daima şiirler vardı" diye giriyorsunuz ve şöyle sürdürüyorsunuz: "Bir şiirler kuşağı nice şiirler, şiirler ve şiirler vardı..."*

ve alafanga diye ikiye ayırmasından doğduğunu düşündüm. Gerçekten de klasik Türk şiiri ve müziğiyle ilgilenmemde, Mustafa Kemal liderliğindeki demokratik Türk devrimiyle ilgilenmem de, Fransa'da iken başlamıştır.

- *Yağmur Kaçağı'nda, yaşamınızın belli bir döneminden sonra Jdanov'dan kapma "inek toplumluluğunu" biraktığınızı yazıyorsunuz. Bu görüşü biraz daha açabilir misiniz?*

- Jdanov'un görüşlerinin, ona ait olduğunu bile bilmezdik biz, sanırdık ki toplumlulukta sanatın kuralları vardır, bu kurallar böyle konmuştur, değişmez. Olayı Paris'e gidince asıl yerine koyabildim. Jdanov'un çok ünlü birkaç yazısını inceledim, Rusya'daki sanatçılara uyguladığı yöntemleri öğrendim, tek kelimeyle sosyalistlik adına sanatçıların nasıl gem, dizgin ve üzenlikle yönetildiklerini gördüm, oysa toplumlulukta, hele diyalektik yöntemin kendisinde bu türden dogmatizmlere yer yoktu, bu fikre vardıkdan sonra, toplumsal gerçekçiliği kendi yorumuma göre uygulamaya başladım.

- *Tutuklunun Günlüğü'ndeki şiirlerin bir bölümü divan şiiri geleneğini gösteriyor. Kitabın birinci bölümü ise "teleks" şimdiki dek şiirimizde görülmeyen bir biçim. Neden böyle bir yöntem izledinizi açabilir misiniz?*

- Yukarıda açıklamaya çalışmışım. "Teleks" sadece toplumsal gerçekçiliği

- İlk şiirimi ilkokulun üçüncü sınıfında yazdığımı, birkaç kere belirtmiştim. 1933 filan olmalı. Şiirin adı "İlkbahar" dı, sadece "çiçekler" ve "kelebekler" kafiyelerini hatırlıyorum. Bir yıl sonra, tarihte okuduğumuzu için olacak, "Atrila" diye bir şiir daha yazmışım, o zaman İzmir'de Karşıyaka'da oturuyoruz, yalıdaki evde, babama okudum, beğenmedi. İyi ama bu anlattıklarım şiire başlamak sayılabilir mi?

- Şiir kitaplarınızı belirli bir dönemin ürünü olarak görebilir miyiz? (Şiir içeriği, tekniği, dokusu olarak) Bu görüşe katılıyorsanız, bu dönemleri ve tipik özelliklerini açabilir misiniz?

- Üç dönemde ele alınabilir: "Duvar" dönemi, "Sisler Bulvarı", "Yağmur Kaçağı", "Ben Sana Mecburum" ve "Bela Çiçeği" dönemi ve sonrakiler. Birinci dönemde, halk şiiri havası egemen, ikinci dönemde şehir şiiri ağırlığını koyar, üçüncü dönemde klasik Türk şiirinden yeni sentez denemeleri geliştirilir.

"BAKİ VE NEDİM ŞİİRİME GÜÇ KATTI"

- Şiirlerinizin konuları, şiirinizin biçimini etkiliyor mu? Bu etkileşim ne türde oluyor?

- Elbette. İçeriğin biçimi belirlediği bilinen bir şey. Bunu daha dar çerçevede ele alırsak konunun da biçimi belirleyeceği meydana çıkar. "Teleks" gibi bir şiir

malı? - Sanatçının işlevi, doğa, toplum, insan ilişkilerini, ayrıca insanın kendi kendisiyle ilişkilerini, diyalektik bir yöntemle işleyerek gerçekleşir. Dünya'da da Türkiye'de de durum budur.

- Sıze sanat ve toplumbilim arasında bir ilişki kurabilir miyiz?

- Kuşkusuz. Sanatın toplumbilimle ilişkisi, sanatçının içinde yaşadığı toplumsal ortamı doğru değerlendirmesinde önemli ve yararlıdır. Toplumbilim bilmeyen sanatçı, yanlış değerlendirmelerden yola çıkar, en çok da toplumsal-sınıfsal ilişkilerin işlenişinde yanılır. Toplumbilimin yanına ekonomiyi de koymak gereklidir.

"BASKI DÖNEMLERİNDE, ÖZGÜRLÜK SAVAŞINI YÜRÜTMEK HEP OZANLARA DÜŞTÜ"

- Toplumcu şiir adına slogan şiir anlayışı, bugünkü şiirimizi nasıl etkiledi?

- Çok kötü. Slogan şiiri de, gerçekte, bir biçim şiiridir. Ozan belirli kalıpları tekrarlamakla yetinir. Estetik bir yaratıcılık içinde görünmez. Bu da hem şiirde kişiliği siler hem de şiirin etkisini azaltır.

- Türk şiirinin bugünkü gelişimini nasıl açıklarız?

- Türk şiiri, 1940'larda CHP diktasının yönlendirmesiyle Garip üçlüsünün, 1950'lerde soğuk savaş ve Mendere diktasıyla İkinci Yeni sirkinin eline düşmüştü. 1960'ları uzun süredir baskı altında

bulmuş, yavaş yavaş şiirini gözde tutarak demokrasi mücadelesinde sonraki siyasi kitle mücadelesine öncelik etmeğe uğraşmışlardır. Bu görüşle ozanlardan fazlaca şey beklemiyor musunuz? Bir sınıfın görevini ozanlara yüklemek olmuyor mu?

- Ülkemizde, özellikle siyasal baskı dönemlerinde, özgürlük savaşını yürütmek hep ozanlara düşmüştür. Duvar'ın önsözünde onu belirtmek istedim. Aslı aranırsa, 1940'larda, özgürlük savaşını sürdürecekt ya da üstlenecek bilinçli bir işçi sınıfı ortada görülüyordu. İşçi sınıfından geçtim, burjuvazi bile, bürokratik diktanın kanatları altında semirmeye çalışıyor, onunla açtıkları iktidar mücadelesine giremiyordu. Ozanların savaşımı, Namık Kemal, Tevfik Fikret ve Nâzım Hikmet çizgisini sürdürmekten, daha ziyade entelektüel düzeyde bir özgürlük savaşını vermekten ibaretti. Bunu çok pahalı ödediler.

- Divan edebiyatının ve Türk müziğinin etkilerini, şiirlerinizde kolayca görebiliyoruz. Bildiğim kadarıyla geçmiş sanatın mirasından yararlanmanızda Paris'in büyük etkisi söz konusu. Bu konudaki görüşleriniz?

- Paris'te Fransızların ve öteki Batılı ülkelerin, geçmiş sanat ve müziklerini ne kadar iyi kullandıklarını saptadım. En ileri, en çarpıcı geçinenleri bile, geçmiş büyüklerine toz kondurmuyor, yaptığı yeni bileşimlerde onlardan yararlanmaya çalışıyordu. Bizdeki geçmiş sevgü eğiliminin komprador kültürünün, ülkeyi alaturka

Teleks çağdaş toplumsal içeriği taşıyan bir biçimde vermeye çalışan bir şiir. Divan şiirinden yararlandığım şiirlerde, bu şiirin daha çok sesini ve havasını işe koşuyorum, şiirlerin içeriği yine çağdaş sorunlardır, hatta biçimleri de çağdaş içeriğe uygun olarak klasik biçimlerden farklıdır. Gazel gazele, rübai rubaiye benzer, mısra aruz ritmi ve sesi var fakat aruz vezni yoktur.

- Zaman zaman romanlarınızdaki kahramanlar şiirlerinizde karşınıza çıkıyorlar. Örneğin, Yasak Sevişmek'te "Çalar Saat Bu" ilişkisi nasıl kuruyorsunuz?

- Sanatçının dünyası bir bütündür, oradaki kişilerin bazen şiirlerde bazen romanlarda ortaya çıkmasında yadırganacak bir şey yok. Birbirini tamamlıyor.

- Talat Sait Halman, Milliyet Sanat'taki bir yazısında, "okuru fazla düşünmek zari bir takım ödünlere, basitleştirmelere, moda merakına sürüklebilir. Gerçek şairin görevi, kendi iç dünyasındaki dürist heyecanlarını dilin en sağlam kanatlarıyla yaratmaktır" diyor. Sıze gerçekten ozan sırf kendi için mi yazmalı?

- Ozanın kendisi için yazması diye bir şey olamaz, söylemek, yazmak vs işin içine girince, o iş başkalarına ulaştırılmak için yapılıyor demektir. Aslında sanatçı toplumsal bir antenden başka nedir ki, ayrı ayrı doğadan toplumdaki insandan aldığı mesajları kendi kişiliğinde yuğurarak yeniden aynı yörelere dağıtır. İletişimin gerçekleşebilmesi, sanatçının çağdaşlarıyla özdeşleşebilme yeteneğine bağlıdır. ■

